

BOUWEN AAN DE ZORG

2015 • jaargang 15 **5**
www.bouwenaandezorg.eu

VAKTIJDSCHRIFT OVER DE BOUW EN ONTWIKKELING IN DE ZORG VOOR DE BENELUX

Gastvrijheid in Reinier de Graaf Gasthuis, Delft

Terugblik beurs Expo 60+ in Mechelen

15 jaar Bouwen aan de Zorg

Pittige Health & Care Day

Nieuw Reinier de Graaf Gasthuis
verweeft corebusiness met gastvrijheid

HOGERE AMBITIES, KLEINER VOLUME

Het Reinier de Graaf Gasthuis heeft op eigen terrein in de Delftse wijk Buitenhof een compleet nieuw ziekenhuis gebouwd. Op 31 augustus jongstleden werd het nieuwe ziekenhuispand integraal in gebruik genomen. Het ontwerp biedt een combinatie van de laatste inzichten op het gebied van zorgvisie en exploitatie. Dat leidde tot één compact gebouw, waarbij het vloeroppervlak is teruggebracht van 76.000 m² naar 56.500 m². Er is in de nieuwbouworganisatie evenveel aandacht besteed aan de benutting van het ziekenhuis als aan de kwaliteit van de dienstverlening, zegt manager Facilitair Bedrijf Robbert Jan van der Ent Braat. "Alles draait bij ons om gastvrije zorgverlening."

De gerealiseerde nieuwbouw van het Reinier de Graaf Gasthuis moest beter te exploiteren zijn dan de oudbouw uit de jaren zestig, die net als een eerder nieuwbouwontwerp meerdere gebouwen omvatte op eigen terrein. De strakke bestemmingsplangrenzen van de locatie - zowel in hoogte als footprint - vroegen om compactheid en vormden een ordenend principe in de hernieuwde ambities.

Van der Ent Braat: "Het grondplan van de nu gerealiseerde nieuwbouw vormt een slinger van functies in de vorm van een esculaap. Hierdoor is er ruimte voor patio's en binnentuinen en wordt extra daglichttoetreding gecreëerd. Looproutes worden verkort via de staf van de esculaap - de centrale as waar de afdelingen 'omheen slingeren'. Omdat alle doorgaande processen zich door deze centrale laan

begeven, heerst rust op de afdelingen. De esculaapvorm maakt het bovendien mogelijk afdelingen te sluiten wanneer de bezetting lager is, bijvoorbeeld in de zomerperiode. Aan de achterzijde van het gebouw zit logischerwijze niet alleen de logistiek, maar ook de radiotherapie met eigen ingang en parkeermogelijkheid. Het logistieke proces, bijvoorbeeld de aanvoer van levensmiddelen en medische

Robbert Jan van der Ent Braat en Deborah Nieuwesteeg.

artikelen, geschiedt op basis van het 'just in time-principe'; ook dat creëert rust."

In een gesprek tussen Eric Wendel (EGM architecten) en Jaap van den Heuvel, directeur van de Raad van Bestuur in de Reinier de Graaf Groep, zegt Van den Heuvel: "Het is fenomenaal, iedereen voelt zich meteen thuis. Met 56.500 m² is het best een groot ziekenhuis, maar doordat het als een slang in elkaar

is gedraaid, is het supercompact. De centrale as die alle afdelingen met elkaar verbindt, is fantastisch. Veel ziekenhuizen hebben dubbele corridorsystemen, waarbij elke gang hooguit eenzijdig licht heeft. De centrale gang en de afdelingen van het Reinier de Graaf hebben overal buitenlicht. Is het niet van beide kanten, dan wel van de bovenkant of via de kamers met melkglasten deuren."

'Digitaal waar het kan'

De exploitatie van het nieuwe Reinier de Graaf Gasthuis sluit aan op het huidige zorglandschap, vervolgt

Van der Ent Braat. "Wij zijn digitaal waar het kan, onder meer met uitgiftepunten voor pasjes en een volledig elektronisch patiëntendossier. De digitalisering draagt er mede aan bij dat vaste plekken voor medisch personeel steeds minder nodig zijn."

De gestandaardiseerde spreek- en onderzoekkamers, die de gehele eerste verdieping in beslag nemen, zijn met uitzondering van de KNO, oogheelkunde en kaakchirurgie naar behoefte inzetbaar. Aan de herkenbaarheid van de publieke ruimten is daarom veel aandacht besteed, vertelt Deborah Nieuwesteeg, die als projectleider Nieuwbouw de inrichting en implementatie begeleidde. "In de kleurstelling is bijvoorbeeld gebruikgemaakt van de basiskleuren uit schilderijen van Vermeer, die afkomstig is uit Delft. De wanden zijn voorzien van visuals die verwijzen naar ons verzorgingsgebied. Naast herkenbare elementen uit het stadsbeeld van Delft zijn bijvoorbeeld foto's van het kassengebied en de duinen in het interieur verwerkt. En in de keramische vloertegels van de as van het centrale gebouw is een patroon opgenomen dat verwijst naar Delfts blauwe tegels. Al deze elementen zijn niet dominant aanwezig, maar bieden op een subtiele manier rust, een huiselijke uitstraling en een eigen identiteit."

In het gevelontwerp zijn zowel de ritmiek als het kleurgebruik van Delftse gebouwen verwerkt; de aardetinten van de woningen uit de jaren zeventig aan de overzijde van de Reinier de Graafweg zijn bijvoorbeeld terug te vinden in de keramische geveltegels. "Zelfs in het gordijnmotief, dat speciaal voor ons ziekenhuis is ontworpen, vind je de gekozen basiskleuren terug." ➤

Gispen levert maatwerk tot in detail

Patiënten, bezoekers en artsen willen zich in het nieuwe Reinier de Graaf Gasthuis zo prettig mogelijk voelen. Hoewel dit drie behoorlijk verschillende doelgroepen zijn, weet totaalrichter Gispen er wel raad mee. Het resultaat is een interieur dat tot in detail klopt en werkt.

De wachtkamer is een mooi voorbeeld van hoe Gispen inspeelt op verschillende doelgroepen. Vaak wordt gekozen voor geschakelde stoelen, zodat zoveel mogelijk mensen kunnen plaatsnemen. Maar mensen die niet fit of op leeftijd zijn, moeten wel goed uit de stoel kunnen opstaan. Voor hen is een stoel met goede zithoogte en stevige armleuningen belangrijk. Voor ouders met kinderen is een bank weer prettiger. Zo kan een kind tegen zijn ouders aan kruipen.

Huiselijker en warmer

Gispen heeft met tekeningen en berekeningen onderzocht wat er gebeurt als je in plaats van geschakelde stoelen comfortabele banken, stoelen met armleuningen en een leestafel neerzet. Het blijkt dat er dan maar twee zitplaatsen minder zijn. Bezoekers kunnen nu zelf kiezen waar ze het prettigst zitten. Daarnaast oogt het geheel huiselijker en warmer.

Duurzaamheid en kwaliteit

Het Reinier de Graaf Gasthuis heeft niet alleen voor Gispen gekozen vanwege de ontwerpen. "Gispen biedt ons het beste wat er op de markt te krijgen is qua duurzaamheid en kwaliteit", vertelt projectleider Nieuwbouw Facilitair Bedrijf Deborah Nieuwesteeg van Reinier de Graaf. Zo wordt onder meer gebruikgemaakt van gerecycled staal voor bijvoorbeeld stoelpoten en kasten.

GISPEN LEVERT MAATWERK TOT IN DETAIL

Wachten in een ziekenhuis is niet altijd te voorkomen. Maar als dat nodig is, dan graag zo comfortabel mogelijk. Goed zitmeubilair voor patiënten en bezoekers is belangrijk. Na een zorgvuldige selectieprocedure heeft Reinier de Graaf Gasthuis voor Gispfen gekozen. De keuze van het meubilair was een samenwerking tussen de zorgspecialisten van Gispfen en het deskundige team van Reinier de Graaf. Samen zijn we tot de meest ideale oplossingen gekomen.

“GISPEN BIEDT ONS HET BESTE WAT
ER OP DE MARKT TE KRIJGEN IS QUA
DUURZAAMHEID EN KWALITEIT”

Projectleider Nieuwbouw Facilitair Bedrijf
Deborah Nieuwesteeg van Reinier de Graaf

UW INRICHTING? ONZE ZORG

Maak vrijblijvend een afspraak met een zorgspecialist van het Gispfen Zorgteam via 0345-474 211.

www.gispfen.nl

Be at your best

Verbondenheid, gastvrijheid en duurzaamheid centraal in nieuwe Reinier de Graaf Gasthuis

In het nieuwe Reinier de Graaf Gasthuis staan verbondenheid en gastvrijheid centraal. Vanwege de verbinding met het zorggebied van Delft en omgeving, verwijst het ziekenhuis op verschillende manieren naar de traditie en de cultuur van de stad. De grondvorm van het gebouw, waarvoor EGM architecten het ontwerp maakte, lijkt op de Esculaap, het oude Griekse symbool voor geneeskunde. De afdelingen 'slingeren' rondom de centrale as, die op alle verdiepingen de bouwdelen verbindt. Hierdoor zijn alle afdelingen snel bereikbaar en ontstaat er ook ruimte voor patio's.

Delft als inspiratiebron

In het interieur zijn elementen te vinden die verwijzen naar Delfts aardewerk. De kleurstelling van het gebouw is geïnspireerd op het schilderij van 'Het Meisje met de parel' van Johannes Vermeer. Buiten verwijst de gevelopbouw met ritmering, materialen en kleurnuances naar de Delftse grachtenpanden en de omliggende hoogbouw uit de jaren zestig.

Bij het ontwerp heeft de medische staf vanaf de eerste ontwerpstudies meegedacht over de invulling van het ziekenhuis. Deze betrokkenheid en de goede samenwerking met de opdrachtgever en de betrokken partijen, zorgden er onder meer voor dat het ziekenhuis binnen budget en tijd (vijf jaar) is opgeleverd.

Duurzaam en energiezuinig

Het Reinier de Graaf Gasthuis maakt als eerste ziekenhuis in Nederland gebruik van een Pharmafilter, een duurzame waterzuivering- en afvalinstallatie. Toepassing van hernieuwbare materialen, optimalisatie van de installaties met stralingsplafonds, warmteterugwinning uit ventilatielucht en een drielaagse glasgevel met geïntegreerde zonwering, zorgen voor verdere vermindering van het energieverbruik.

'Healing environment'

Vanaf het ontwerpproces heeft het Facilitair Bedrijf actief deel uitgemaakt van de projectorganisatie Nieuwbouw. Over elk detail, tot de klaptafeltjes op de patiëntenkamers aan toe, is nagedacht door zowel ontwerpers, producenten als gebruikers. Van der Ent Braat: "Elk voorstel in het nieuwbouwproces, of die nu kwam van onze organisatie, de architect of de aannemer, is getoetst aan onze uitgangspunten: kwaliteit en veiligheid, gastvrijheid en doelmatigheid. Voldeed het voorstel niet aan alle voorwaarden, dan ging het niet door. Wij hebben een ziekenhuis gebouwd dat volledig is toegespitst op de corebusiness en primaire bestaansreden: het zorgproces. Dus geen 'zorgboulevard' of overdreven luxe, maar een optimaal 'healing environment' gestoeld op gastvrijheid."

Het nieuwe ziekenhuis heeft om die reden wel een bezoekersrestaurant met bediening aan tafel, een shop en een espressobar. Medewerkers hebben een eigen restaurant op de vijfde verdieping, waar ook piketkamers en vergader- en trainingsruimten zijn gehuisvest. "Wij vinden het belangrijk dat medewerkers zich kunnen terugtrekken uit het zorgproces. Het ziekenhuis is er in de eerste plaats voor de patiënt, maar het is ook ons gebouw geworden."

'Gastvrije parel'

Het nieuwe Reinier de Graaf Gasthuis is een ruimtelijk en helder ziekenhuisgebouw met een hotelachtige uitstraling. Tevens is het een doelmatig gebouw op een kleine footprint. Volgens Van der Ent Braat het resultaat van een creatieve nieuwbouworganisatie. "Wij hebben als organisatie moeten 'indikken'

en tegelijkertijd de kwaliteit van de dienstverlening omhoog gebracht. Zo zijn de dure meters voor de staffuncties uit het nieuwbouwontwerp gehaald om ruimte te besparen; die hebben we in een gerenoveerd bestaand gebouw gehuisvest: De Gravin. Ik durf te zeggen dat wij mede daardoor het ziekenhuis met de beste bruto-netto-benutting van Nederland hebben."

Ook Jaap van den Heuvel kijkt tevreden terug op het bouwproces. "Met de ontwerpers en de partners hebben we bovengemiddeld prettig samengewerkt. We stonden onder druk, want de oude gebouwen moesten dringend worden gerenoveerd als we daar langer zouden blijven. Normaal gesproken duurt zo'n proces wel acht tot tien jaar. Door zelf de dagelijkse projectleiding in handen te houden en strak te plannen, hebben we een uniek resultaat behaald: een verbonden en duurzaam ziekenhuis binnen zes jaar, zonder tijds- of budgetoverschrijding."

Van der Ent Braat laat tot slot weten dat ze de zorgproductie in relatie tot het aantal vierkante meters hebben weten te optimaliseren, waarbij evenveel aandacht is besteed aan de 'harde' kanten van het nieuwbouwproces (de stenen en de benutting) als aan de 'zachte' kanten (het zorgproces en de bijbehorende producten en diensten). "De verpleegafdelingen zijn bijvoorbeeld grotendeels voorzien van eenpersoonskamers, met wifi en slaapmogelijkheden voor familie. En als de patiënt liever in het restaurant eet dan op de kamer, dan krijgt hij van ons een voucher voor Brasserie Kannen en Kruiden, met dezelfde waarde als een reguliere maaltijd op de kamer. Wij noemen het nieuwe Reinier de Graaf Gasthuis niet voor niets de 'gastvrije parel van ziekenhuis Nederland'." ●

Dé specialist in tilsystemen

Waarom plafonddriften?

- ✓ terugdringen van ziekteverzuim
- ✓ verhogen van patiëntveiligheid
- ✓ tijdbesparing van 4 minuten per transfer

BEKIJK ONZE
NIEUWE WEBSITE:
WWW.ERGOCARE.NL

ergocare
vennik

Wij zijn trots leverancier van de plafonddriften van Reinier de Graaf.

www.ergocare.nl | 053 - 428 30 90

Audiovisuele oplossingen voor de medische wereld

- Overdrachtsruimtes
- Videoconferentie
- Digitale bewegwijzering
- Inrichten vergaderruimtes
- Inrichten auditorium
- Patiënten TV
- Digital signage
- Evenementen en verhuur

YOUR WORLD OF SOUND AND VISION

AVEX B.V. Breukelen • Tel. +31(0)346 - 259 259 • www.avex.nl

AVEX - Specialist in audiovisuele oplossingen

In het nieuwe Reinier de Graaf ziekenhuis heeft AVEX moderne audiovisuele middelen mogen verzorgen. De multifunctionele vergaderruimtes en overdrachtsruimtes zijn voorzien van 55" en 65" presentatieschermen. Ook maakt men gebruik van videoconferentie om intercollegiaal overleg te kunnen voeren. Hierbij is veel aandacht geschonken aan een eenvoudige bediening door middel van touchpanelen. In het ziekenhuis zijn vijf onderwijsruimtes ingericht met onder meer interactieve smartboards en digitale whiteboards. Er is ook een evenementenruimte die wordt gebruikt voor congressen, presentaties en kerkdiensten. Deze ruimte is voorzien van projectoren, een audiosysteem en cameraregistratie. De kerkdiensten worden live uitgezonden, zodat patiënten vanuit hun bed kunnen meekijken. Audiovisuele middelen helpen ook om patiënten en bezoekers op hun gemak te stellen en te informeren. AVEX leverde daarvoor onder meer 'digital signage'-informatieschermen. AVEX voorziet al meer dan 25 jaar elke ruimte van het juiste beeld en geluid. Met meer dan 170 medewerkers werken we dagelijks aan audiovisuele projecten voor onder meer hotels, bedrijfsgebouwen, scholen, ziekenhuizen en zorginstellingen.

**VLAMVERTRAGENDE GORDIJN- EN
MEUBELSTOFFEN VOOR PROJECTEN**

ARTIMO®
textiles

WWW.ARTIMO.NL

ALWAYS MOVING FORWARD

Betrouwbaarheid door het leveren van kwaliteit en een goede service is waar Brinkmann & Niemeijer, al sinds de oprichting in 1828, voor staat. Wij bieden naast pompsets en powerpacks een hele range standaard aggregaten voor noodstroom, bouw/verhuur en de agrarische sector.

Voor noodstroom projecten hebben wij de expertise in huis om een klantspecifieke oplossing te bieden. Deze oplossing kan bestaan uit een aggregaat eventueel in een geluidgedempte omkasting, coulissendempers, uitlaatsysteem, besturing en overname. Vanzelfsprekend worden de aggregaten bij ons volledig getest en indien gewenst kan de klant daarbij aanwezig zijn. Wij verzorgen ook het transport, plaatsing, installatie en de oplevering van de set. Wij bieden u een totaaloplossing.

www.bnmotoren.nl

Engelenburgstraat 45, 7391 AM Twello, The Netherlands
T. (+31) 571-27 69 00, F. (+31) 571-27 68 00, info@bnmotoren.nl

- + Advies
- + Levering
- + Installatie
- + Onderhoud

**BRINKMANN
& NIEMEIJER**
MOTOREN BV

Reinier de Graaf kiest voor plafondtilsystemen van Ergocare

Al twintig ziekenhuizen in Nederland en zes ziekenhuizen in België gingen het Reinier de Graaf Ziekenhuis voor. Na jarenlange intensieve voorbereiding heeft ook het Delftse ziekenhuis gekozen voor de kennis en kunde van Ergocare. Met de toepassing van de plafondtilsystemen investeert het Reinier de Graaf Ziekenhuis in het welzijn van verpleegkundigen en patiënten. Geen fysieke belasting meer tijdens de tilhandeling, tijdsbesparing tijdens het tillen en het verhogen van het tilcomfort van de patiënt zijn verschillende voordelen. "Plafondtilsystemen moeten een standaard worden in elk ziekenhuis", aldus de werkgroep binnen het Reinier de Graaf ziekenhuis.

Klaar voor de toekomst

In totaal zijn er ruim tweehonderd railsystemen boven de bedden in het ziekenhuis geplaatst, verdeeld over meerdere afdelingen. Naast de standaard verpleegkamers kan men op orthopedie, chirurgie, de IC en andere afdelingen de voordelen van de plafondtilsystemen gaan ervaren.

De rail is weggewerkt in het systeemplafond, zodat deze niet zichtbaar is. Het Reinier de Graaf Ziekenhuis heeft gekozen voor zowel de unieke flexibele tilcassette GH1 Flex, als voor de vaste tilcassette GH3. Het koppelen van de flexibele tilcassette gebeurt door de verpleegkundige, zonder enige fysieke belasting en met één druk op de knop. In combinatie met het brede assortiment tilbanden is ook dit ziekenhuis klaar voor de toekomst.

Noodstroomvoorziening op maat

Brinkmann & Niemeijer Motoren B.V. (B&N) in Twello is al vele jaren gespecialiseerd in dieselmotoren, generatoren en aggregaten. De noodstroominstallatie die door B&N in het Reinier de Graaf Gasthuis is geïnstalleerd, bestaat uit drie aggregaten met een vermogen van 1250 KVA per stuk. De motoren in deze installatie zijn van het type Cummins QSK38, gekoppeld aan Mecc Alte ECO43-generatoren.

Het unieke aan deze installatie is dat de koelers voor de motoren op het dak worden geplaatst. In deze opstelling is maar een beperkte hoeveelheid koellucht nodig in de energieruimte, waardoor deze compacter en stiller kan zijn. Daarnaast zijn de aggregaten in geluidwerende omkastingen geplaatst, die op maat zijn gemaakt. Dit alles om ten tijde van een stroomstoring het ziekenhuis van stroom te voorzien met minimale overlast voor de omgeving. Zeker in de omgeving van een ziekenhuis is dit een belangrijk aspect.

FEITEN EN CIJFERS

PROJECT

Reinier de Graaf Gasthuis, Delft

OPDRACHTGEVER

Reinier de Graaf Gasthuis, Delft

ARCHITECT

VOF EGM architecten,
Corsmit (constructie)

INRICHTING

Gispén, Culemborg

GORDIJNEN

Artimo Textiles

AUDIOVISUELE OPLOSSINGEN

AVEX, Breukelen

PLAFOND-TIL SYSTEMEN

ErgoCare, Enschede

NOODAGGREGATEN

Brinkman & Niemeijer, Twello

AANTAL BEDDEN

475, waarvan 200 eenpersoonskamers

BOUWPERIODE

oktober 2012 - maart 2015

GEBOUW

56.500 m², 6 verdiepingen, slingervorm esculap met centrale as